

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ: ΑΥΛΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ-ΟΤΑΠΑΣΙΔΗΣ ΑΛΚΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΙΑΤΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012

Περιεχόμενα

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
2.	Η ΑΓΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	7
2.1	ΕΙΔΗ ΜΕΤΟΧΩΝ.....	8
3.	ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ Σ.Α.Τ.	9
3.1	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΥΛΩΝ ΤΙΤΛΩΝ	9
3.2	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΥΛΩΝ ΤΙΤΛΩΝ.....	10
3.3	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ Α.Ε (Κ.Α.Α.)	10
3.4	ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΥΛΩΝ ΤΙΤΛΩΝ (Σ.Α.Τ.)	11
4.	ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΑΥΛΕΣ	15
4.1	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΗΔΗ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ Χ.Α ΣΕ ΑΥΛΕΣ	15
4.2	ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΣΤΟ Σ.Α.Τ. ΜΕΤΟΧΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ ΠΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΟ Χ.Α.....	16
4.3	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ.....	17
5.	ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ Σ.Α.Τ.	18
5.1	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΤΟ Σ.Α.Τ.	18
5.2	ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΤΟ Σ.Α.Τ	21
5.3	ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΣΤΟ Σ.Α.Τ.....	22
5.4	ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΚΑΤΑΧΩΡΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	22
6.	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΟΥ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	23
6.1	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ.Α.Α. ΣΤΟ Σ.Α.Τ.....	223
6.2	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	223
6.3	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ.....	24
6.4	ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΑΞΙΩΝ	24
6.5	ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΟΥ.....	25

7.	ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ.....	25
7.1	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΚΔΟΤΡΙΑΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ	26
8.	ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Ε.Κ.Α.Α. ΣΤΟ Σ.Α.Τ.	27
8.1	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΡΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΩΝ ΑΓΟΡΩΝ (Ε.Κ.Α.Α).	27
8.2	ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ, ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΡΙΔΙΟΥΧΟΥ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Ε.Κ.Α.Α. ΣΤΑ ΜΕΡΙΔΙΑ Ε. Κ.Α.Α.	27
8.3	ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΕΛ.ΠΙΣ. ΣΤΟ Σ.Α.Τ.	28
8.4	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΚΔΟΤΡΙΑΣ ΕΛ.ΠΙΣ. ...	29
8.5	ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ, ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΛ.ΠΙΣ. ΣΤΑ ΕΛ.ΠΙΣ.	29
8.6	ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΣΤΟ Σ.Α.Τ.....	31
9.	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	32
10.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	34
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ	35

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι να περιγράψει τον όρο άυλοι τίτλοι και να δώσει αναλυτικές πληροφορίες για τον τρόπο που λειτουργούν ανά περίπτωση. Άυλη μετόχη ονομάζεται ο τίτλος ιδιοκτησίας που κυκλοφορεί σε ηλεκτρονική μορφή και συναντάται στη μερίδα του επενδυτή στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.). Η αγορά και πώληση της επιτυγχάνεται με την ηλεκτρονική μεταφορά της από τον λογαριασμό του πωλήτη σε αυτόν του αγοραστή μέσα στο ίδιο μηχανογραφικό σύστημα, στο οποίο γίνεται και η εκκαθάριση των αγοροπωλησιών.

Γενικά η λέξη τιτλοποίηση (securitization) αποτελεί έναν οικονομικό όρο που προέρχεται από τον αγγλοσαξωνικό χώρο και περιγράφει την μετατροπή ενός αγαθού σε τίτλο, δηλαδή σ' ένα άλλο ρευστότερο. Η τιτλοποίηση άρχισε να εμφανίζεται στη δεκαετία του 1970 στη “βιομηχανία” στεγαστικών ενυπόθηκων δανείων και θεωρείται μια επαναστατική αλλαγή στην χρηματοπιστωτική αγορά. Η τιτλοποίηση αφορά τη συγκέντρωση των πιστώσεων ή των τίτλων χρέους και την αντικατάστασή τους με καινούργιους τίτλους π.χ. τη μετατροπή στεγαστικών ενυπόθηκων δανείων σε στεγαστικούς τίτλους¹. Η τιτλοποίηση επιτυγχάνεται διαμέσου των θεσμών της αποϋλοποίησης και της ακινητοποίησης των αγαθών, θεσμών που συνήθως διαπλέκονται².

Σήμερα οι άυλοι τίτλοι έχουν αντικαταστήσει κάθε είδους φυσικό τίτλο (π.χ. μετοχές ή αποθετήρια έγγραφα) και μέσω αυτής της διαδικασίας έχουν εκμηδενιστεί οι κίνδυνοι απώλειας, κλοπής, καταστροφής και πλαστογράφησης με αποτέλεσμα το κόστος φύλαξης πια να είναι μηδέν και να υπάρχει διαφάνεια στις συναλλαγές. Με αυτόν τον τρόπο είναι διασφαλισμένα τα συμφέροντα των επενδυτών και παρέχονται ίσες δυνατότητες στους επενδυτές που έχουν έδρα την Αθήνα και της περιφέρειας αφού με την χρήση των υπολογιστών και συναφών εργαλείων επικοινωνίας έχουν

¹ Θανάσκος, Κ. (2009). Ο Μηχανισμός της Τιτλοποίησης των Απαιτήσεων στο Τραπεζικό Σύστημα και ο Ρόλος των Οίκων Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας: Εμπειρίες από την κρίση του 2007-8. (Μεταπτυχιακή Εργασία, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα). Διαθέσιμο στο http://www.greekecon.gr/ergasies/Diplwmatiki_Thanaskos.pdf

² Χριστοδούλου, Κ. (2004). Άυλοι ομολογιακοί τίτλοι (επόψεις ουσιαστικού και δικονομικού αστικού δικαίου). Διαθέσιμο στο <http://www.kostasbeys.gr/articles.php?s=5&mid=1479&mnu=3&id=19912>

εκμηδενιστεί οι αποστάσεις³. Εκτός από τα παραπάνω πλεονεκτήματα που αναφέρονται στους επενδυτές η αποϋλοποίηση έχει πλεονεκτήματα και για τις τράπεζες και γενικότερα τους πιστωτικούς φορείς, διότι εμπλέκονται στην ηλεκτρονική τήρηση του σχετικού λογαριασμού ως εκδότες ή πρώτοι οπισθογράφοι των σχετικών άυλων ομολόγων και μέσω αυτής της διαδικασίας επεκτείνεται ο αριθμός παρεχομένων υπηρεσιών τους συμπεριλαμβάνοντας και τις υπηρεσίες διαχείρισης. Επιπλέον αποκτούν τη δυνατότητα ελέγχου της κυκλοφορίας των ομολογιακών τίτλων και την χρηματοδότηση των σχετικών επενδυτικών δραστηριοτήτων. Επακόλουθο των παραπάνω είναι να μην μπορεί να μεταβιβαστεί τίποτα χωρίς τη σύμπραξή τους, δηλαδή χωρίς την εκ μέρους της τράπεζας ενημέρωση του σχετικού ηλεκτρονικού λογαριασμού.

Χρήσιμοι ορισμοί που θα βοηθήσουν την κατανόηση της έννοιας των άυλων τίτλων και των διαδικασιών που εμπλέκονται δίδονται παρακάτω ⁴:

Μερίδα Επενδυτή: Η εγγραφή με τα ατομικά ή εταιρικά στοιχεία του επενδυτή στο Σ.Α.Τ.

Εκδότηρια: η ανώνυμη εταιρία της οποίας οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί ή ενταχθεί προς διαπραγμάτευση σε αγορά που τελεί υπό τη διαχείριση χρηματιστηρίου ή έχουν καταχωρηθεί στο Σ.Α.Τ.

Θεματοφύλακας: Το πιστωτικό ίδρυμα που μπορεί να παρέχει νόμιμα στην Ελλάδα την επενδυτική υπηρεσία της φύλαξης και διακίνησης τίτλων.

Χειριστής: Δικαιούται να χειρίζεται Λογαριασμό Χειριστή σύμφωνα με τον κανονισμό των άυλων τίτλων διαθέτοντας τα κατάλληλα τεχνολογικά αλλά και λειτουργικά μέσα που απαιτούνται για την επικοινωνία του με το Σ.Α.Τ. Ορίζεται δε:

(α) Μέλος

³ Φραντζής, Ν. (1998). Πώς θα αποκτήσετε άυλες μετοχές; Τι πρέπει να προσέξουν και ποιες ενέργειες πρέπει να κάνουν οι μέτοχοι για να αποϋλοποιήσουν τους τίτλους τους. Διαθέσιμο στο <http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=96994>

⁴ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

(β) Θεματοφύλακας

(γ) Αλλοδαπό Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών, αυτό εποπτεύεται από το δίκαιο από το οποίο διέπεται και από μια εποπτική αρχή μεταξύ της οποίας και η Επιτροπή Κεφαλαιοαγοράς, επισυνάπτεται το πρωτόκολλο συνεργασίας το οποίο έχει δημιουργήσει συνδέσμους με τον Διαχειριστή του Σ.Α.Τ. Επίσης, πρέπει να πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις ως Χειριστής του Σ.Α.Τ. σε όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του.

(δ) Η “Ελληνικά Χρηματιστήρια Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών Εκκαθάρισης, Διακανονισμού και Καταχώρησης” (Ε.Χ.Α.Ε.), θεωρείται Χειριστής μόνο για ενέργειες που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό και στον Κανονισμό Εκκαθάρισης και Διακανονισμού Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή⁵.

Χειριστής Λογαριασμού: κάθε φορέας (ΑΧΕ, Θεματοφύλακες) που διαχειρίζεται το σύνολο ή μέρος του λογαριασμού χρεογράφων του επενδυτή.

Ομόλογα: οι άυλοι τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου που είναι καταχωρημένοι στο Σύστημα Παρακολούθησης.

Ομολογίες : οι τίτλοι που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 3^α έως 3^γ του κωδ. Ν. 2190/1920 και του Άρθρου 58 παρ. 2 Ν. 2533/97, όπως ισχύουν.

Χειριστής Μεριδας Επενδυτή: ο χειριστής λογαριασμού που διαχειρίζεται στοιχεία της μερίδας του επενδυτή και τα στοιχεία των λογαριασμών χρεογράφων που έχει δημιουργήσει.

Εκκαθάριση: καταχώρηση των μετοχών που αγοράστηκαν και αφαίρεση των μετοχών που πουλήθηκαν σε κάθε επενδυτή.

⁵ Taxexperts (2011). Διαθέσιμο στο <http://www.taxexperts.gr/>

2. Η ΑΓΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η αγορά κεφαλαίου αποτελεί μία οικονομική συναλλαγή στην οποία διακινούνται αξιόγραφα, ομόλογα ή μετοχές και άλλα μακροπρόθεσμα επενδυτικά εργαλεία (πάνω από ένα έτος). Η διακίνηση των τίτλων αυτών έχει μεγάλο κίνδυνο, δηλαδή πιθανότητα πτώχευσης ή αθέτησης των υποχρεώσεων των εκδοτών και αβεβαιότητα με τις τιμές που θα λάβουν τα χρεόγραφα. Γενικά η αγορά χρήματος είναι ιδιαίτερα σημαντική διότι, προωθεί την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, δημόσιων και ιδιωτικών, δίνει τη δυνατότητα αύξησης της παραγωγικότητας μίας επιχείρησης, βοηθά στην κάλυψη του ελλείμματος του οικονομικού προϋπολογισμού και βελτιώνει την εμπορευσιμότητα των επενδύσεων σε μετοχικές αξίες ομόλογα⁶.

Σημαντική συμβολή στις συναλλαγές της Κεφαλαιαγοράς έχουν οι τράπεζες και σημαντικό μέρος των συναλλαγών της Κεφαλαιαγοράς πραγματοποιείται στην αγορά χρεογράφων. Κατά βάση οι αποταμιευτές δίνουν κεφάλαια και αποκτούν χρεόγραφα, ενώ το κράτος και οι διάφορες επιχειρήσεις αποκτούν κεφάλαια και δίνουν χρεόγραφα. Οι πιο σημαντικές αγορές χρεογράφων είναι η αγορά μετοχών (stock market) και η αγορά ομολογιών (bond market). Όσον αφορά την αγορά μετοχών οι αποταμιευτές δίνουν κεφάλαια και αγοράζουν δικαιώματα σε μια επιχείρηση, ενώ στην αγορά ομολογιών δεν αποκτούν δικαιώματα επί της επιχείρησης.

Γενικά η Κεφαλαιαγορά διακρίνεται στην πρωτογενή και στη δευτερογενή αγορά, όπου στην πρωτογενή αγορά οι επιχειρήσεις και το κράτος εκδίδουν νέους τίτλους και αποκτούν κεφάλαια, στη δευτερογενή αγορά δεν εκδίδουν νέους τίτλους και δεν αποκτούν νέα κεφάλαια. Σαφή διαφορά ανάμεσα στη πρωτογενή και δευτερογενή αγορά είναι ότι στη πρωτογενή γίνονται συναλλαγές μεταξύ αποταμιευτών και επιχειρήσεων ή του Κράτους, ενώ στη δευτερογενή πραγματοποιούνται συναλλαγές σε τίτλους που έχουν ήδη εκδοθεί.

Το χρηματιστήριο αξιών αποτελεί μία δευτερογενή αγορά μετοχών Ανώνυμων Εταιριών και ομολογιών Ανώνυμων Εταιριών και Δημοσίου, δηλαδή χρεογράφων⁷.

⁶ Ευρετήριο Οικονομικών Όρων. Αγορές Κεφαλαίου (capital markets). Διαθέσιμο στο <http://www.euretirio.com/2010/06/agores-kefalaiou.html>

⁷ Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ). (2012) Κεφαλαιαγορά και Χρηματιστήριο. (Powerpoint slides) Διαθέσιμο στο http://users.auth.gr/gpapahr/courses/stuff_finance/slides/001_primary%20&%20secondary.pdf

2.1 ΕΙΔΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

Όταν ιδρύεται μία ανώνυμη εταιρία συγκεντρώνεται ένα χρηματικό ποσό (κεφάλαιο) το οποίο κατανέμεται σε μικρότερα μέρη, που αντιπροσωπεύουν τις μετοχές. Το γεγονός αυτό παρέχει τη δυνατότητα σε επενδυτές να συμμετέχουν στο κεφάλαιο της εταιρίας και επομένως στα κέρδη της.

Οι μετοχές διακρίνονται σε κοινές, προνομιούχες, ονομαστικές και ανώνυμες, με δικαίωμα ψήφου και χωρίς δικαίωμα. Το πιο συνηθισμένο είδος μετοχών αποτελούν οι κοινές μετοχές οι οποίες δίνουν το δικαίωμα συμμετοχής του κατόχου στα κέρδη και στην συμμετοχή κατά την έκδοση νέων μετοχών στη Γενική συνέλευση των μετοχών.

Οι προνομιούχες μετοχές έχουν περισσότερα προνόμια σε σχέση με τις κοινές, διότι οι κάτοχοι έχουν προτεραιότητα συμμετοχής στα κέρδη, τα μερίσματα και τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου.

Οι ονομαστικές μετοχές απαρτίζουν μετοχές που εκτός από τα στοιχεία της εταιρίας αναγράφουν και τα στοιχεία του δικαιούχου, σε αντίθεση με τις ανώνυμες που δεν το αναγράφουν. Επιπλέον διαφοροποίηση μεταξύ ονομαστικών και ανώνυμων αποτελεί και η διαδικασία που μεταβιβάζονται αυτού του είδους οι μετοχές⁸.

⁸ Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Πορφυρή, Ν., Πέτσας, Κ. Οι αγορές Χρήματος, κεφαλαίου και παραγώγων προϊόντων και οι επενδύσεις. Διαθέσιμο στο http://www.adex.ase.gr/ADEXDownload/news/publications/gr/Ecomical_analysis.pdf

3. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ Σ.Α.Τ.

3.1 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΥΛΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

Οι άυλοι τίτλοι διακρίνονται:

- στις κινητές αξίες που έχουν εκδοθεί από το ελληνικό δημόσιο κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 του νόμου 2198/1994
- στις ομολογίες και γενικότερα στους χρεωστικούς τίτλους σταθερού εισοδήματος που έχουν εκδοθεί α) από άλλα κράτη β) από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και γ) από διεθνείς οργανισμούς δημοσίου χαρακτήρα
- στις ομολογίες και στους χρεωστικούς τίτλους σταθερής εισόδου που εκδίδονται από εταιρίες ή και άλλους εκδότες⁹

Τίτλοι, οποιασδήποτε διάρκειας, που εκδίδονται με λογιστική μορφή περιλαμβάνουν¹⁰:

Α. Τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου

- α) σε ευρώ
 - i) έντοκα
 - ii) ομόλογα
 - iii) λοιποί τίτλοι

β) σε ξένο νόμισμα

Β. Τίτλους άλλων φορέων

Γ. Προϊόντα προθεσμιακών αγορών (futures, options κλπ)

Π.χ Τα έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου (ΕΓΕΔ) είναι άυλοι τίτλοι και οι τόκοι τους φορολογούνται σήμερα με 10% ¹¹.

⁹ Υπουργείο Οικονομικών και Τράπεζα της Ελλάδος.(2009). Κανονισμός Λειτουργίας των Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς. Διαθέσιμο στο

http://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/Regulation_Primary_Dealers.pdf

¹⁰ Τράπεζα της Ελλάδος. (2010). Κανονισμός Λειτουργίας Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών Επι Τίτλων με Λογιστική Μορφή (Άυλοι Τίτλοι). Διαθέσιμο στο

http://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/System_RegulationEL.pdf

¹¹ Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Πορφυρή, Ν., Πέτσας, Κ. Οι αγορές Χρήματος, κεφαλαίου και παραγώγων προϊόντων και οι επενδύσεις. Διαθέσιμο στο

http://www.adex.ase.gr/ADEXDownload/news/publications/gr/Ecomical_analysis.pdf

3.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΥΛΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 του ν. 2396/1996 [άρθρο 12 παρ. 8 ν. 3606/2007], οι φορείς που απαρτίζουν το Σύστημα των Άυλων Τίτλων είναι υποχρεωμένοι οποιαδήποτε στιγμή να διασφαλίζουν ότι οι τίτλοι που είναι καταχωρημένοι στο λογαριασμό των επενδυτών του σε αυτό, αντιστοιχούν στους τίτλους με δικαιούχους πελάτες του, οι οποίοι οφείλουν να απεικονίζονται στα βιβλία του ανά πάσα στιγμή. Για το σκοπό αυτό, οφείλει, για κάθε λογαριασμό επενδυτή που διατηρεί για κάθε είδος τίτλου σε αυτό, να απεικονίζει στα βιβλία του τους επενδυτές-δικαιούχους των τίτλων αυτών, με συγκεκριμένη αναφορά της ποσότητας των τίτλων των οποίων είναι δικαιούχος καθένας απ' αυτούς.

3.3 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ Α.Ε (Κ.Α.Α.)

Το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών (ΚΑΑ) ιδρύθηκε το Φεβρουάριο του 1991 και παρέμεινε ως φορέας για τα επόμενα 10 χρόνια¹². Το 2000, όμως, απορροφήθηκε από τα Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε (Ε.Χ.Α.Ε).

Σκοπός της Κ.Α.Α είναι:¹³

- Η εκκαθάριση και ο διακανονισμός των χρηματιστηριακών συναλλαγών της Αγοράς Αξιών του ΧΑ.
- Η καταχώριση των απούλοποιημένων, εισηγμένων στο ΧΑ αξιών, των επ' αυτών συντελουμένων μεταβιβάσεων, δεσμεύσεων και βαρών από οποιαδήποτε αιτία καθώς και η παροχή υπηρεσιών σε θέματα:
 - ο Διανομής μερισμάτων

¹² Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε (ΕΧΑΕ), Ιστορικά Στοιχεία. Διαθέσιμο στο

http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=57&Itemid=10168

¹³ Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. (1996). Τι είναι το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών; Διαθέσιμο στο

<http://www.ase.gr/content/gr/helpdesk/question.asp?64>

- ο Εξόφλησης τοκομεριδίων
- ο Διανομής αξιόγραφων
- ο Μεσολάβησης στη μεταβίβαση δικαιωμάτων προτιμίσεως ή δικαιωμάτων σε περίπτωση διανομής δωρεάν μετοχών

Στην Ε.Χ.Α.Ε εκτός από την Κ.Α.Α. ανήκουν επίσης οι ακόλουθες εταιρίες ¹⁴:

- Το Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε.
- Η Εταιρία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων Α.Ε.
-

3.4 ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΥΛΩΝ ΤΙΤΛΩΝ (Σ.Α.Τ.)

Το Σύστημα Άυλων Τίτλων αποτελεί το Σύστημα Παρακολούθησης Συναλλαγών επί των Άυλων Τίτλων (Τίτλων με Λογιστική Μορφή), που διέπεται από τον νόμο 2198/1994¹⁵. Αναλυτικότερα, για να διενεργήσει ένας επενδυτής συναλλαγές στο Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών (Χ.Π.Α) θα πρέπει να διαθέτει Μεριδα και Λογαριασμό Αξιών στο Σύστημα Άυλων Τίτλων. Το Σύστημα Άυλων τίτλων είναι η μηχανογραφική διαδικασία που καταχωρούνται οι άυλες αξίες και παρακολουθούνται οι μεταβολές τους, καθώς και το μηχανογραφικό-λειτουργικό σύστημα του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (Κ.Α.Α.).^{16,17}

Με άλλα λόγια το Σ.Α.Τ είναι σαν το μηχανογραφικό σύστημα μίας τράπεζας όπου αντί να κρατούνται οι λογαριασμοί μετρητών των πελατών της, τηρούνται λογαριασμοί που περιέχουν μετοχικούς τίτλους. Για τη διαχείριση του Σ.Α.Τ. είναι

¹⁴ Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. (1996). Κεντρική Σελίδα. Διαθέσιμο στο <http://www.ase.gr/>

¹⁵ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

¹⁶ Γαβριλάκης, Ν. (2004). Χρηματιστήριο Αξιών και Παραγώγων. Σημειώσεις παραδόσεων. Α.Τ.Ε.Ι Κρήτης Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας Τμήμα Λογιστικής. Ηράκλειο. Διαθέσιμο στο <http://www.sdo.teicrete.gr/stock-exchange.pdf>

¹⁷ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

αρμόδιο το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε.(Κ.Α.Α.). Κάθε επενδυτής που έχει μετοχές εισηγμένες στο Χ.Α. χαρακτηρίζεται στο Σ.Α.Τ. από δύο αριθμούς:

α) τον αριθμό μερίδας

β) το λογαριασμό αξιών.

Αυτοί οι δύο αριθμοί είναι μοναδικοί και από αυτούς χαρακτηρίζονται όλες οι συναλλαγές του επενδυτή στις εισηγμένες μετοχές στο χρηματιστήριο Αθηνών.

Για να μπορέσει ένας επενδυτής να ενεργοποιηθεί στο Σ.Α.Τ , θα πρέπει να ανοίξει μια μερίδα. Για την δημιουργία της Μερίδας και του Λογαριασμού Αξιών του ο επενδυτής συμπληρώνει σχετική έντυπη αίτηση με τα προσωπικά του στοιχεία στο Μέλος του Χ.Α ή την Τράπεζα/Θεματοφύλακα της επιλογής του, την οποία ορίζει Χειριστή του Λογαριασμού του. Για να δημιουργηθεί ο Λογαριασμός Αξιών θα πρέπει ο επενδυτής να δώσει εντολή στον Χειριστή και με τη σειρά του ο τελευταίος να κάνει σχετικό αίτημα προς το Σ.Α.Τ . Μοναδική περίπτωση που το Σ.Α.Τ δεν δημιουργεί Λογαριασμό Αξιών είναι ο επενδυτής να έχει ήδη μερίδα σε αυτόν, το οποίο το Σ.Α.Τ το εξακριβώνει ελέγχοντας τις καταχωρήσεις¹⁸.

Ο λογαριασμός αξιών είναι απαραίτητος για την Εταιρία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Επί Παραγώγων (ΕΤ.Ε.Σ.Ε.Π) έτσι ώστε να συνδεθούν οι κωδικοί συναλλαγών που έχει ανοίξει ο επενδυτής με τη Μερίδα και το Λογαριασμό Αξιών του επενδυτή, και να ανοιχτεί ο λογαριασμός συναλλαγών και εκκαθάρισης για παράγωγα του επενδυτή.

Στο Λογαριασμό Αξιών καταχωρείται κάθε αξία του επενδυτή και περιλαμβάνει το σύνολο των Λογαριασμών Χειριστή, που ανήκουν στη Μερίδα του.

Εκτός από τις παραπάνω περιπτώσεις αξιών, στον Ειδικό Λογαριασμό η καταχώρηση μπορεί να γίνει οποιαδήποτε στιγμή από τον Χειριστή του Λογαριασμού, από τον Χειριστή της ίδιας Μερίδας φυσικά μόνο κατόπιν εντολής από τον δικαιούχο προς τον Χειριστή αυτόν.

¹⁸ Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. (1996). Κεντρική Σελίδα. Διαθέσιμο στο <http://www.ase.gr/>

Η χρονική διάρκεια δημιουργίας λογαριασμού συναλλαγών και εκκαθάρισης για παράγωγα είναι 3 μέρες. Την πρώτη μέρα, γίνεται η δημιουργία μερίδας και Λογαριασμού Αξιών του επενδυτή, η υπογραφή συμβάσεων, η χορήγηση του κωδικού συναλλαγών και του κωδικού εκκαθάρισης, το άνοιγμα λογαριασμού τήρησης του περιθωρίου ασφάλισης. Τη δεύτερη μέρα, η ΕΤ.Ε.Σ.Ε.Π καταχωρεί στο μηχανογραφικό σύστημα με τη μορφή “registered” τα στοιχεία που έχουν δοθεί. Την τρίτη μέρα, εφόσον η διαδικασία ελέγχων έχει επιβεβαιώσει ότι δεν υπάρχουν προβλήματα, ενεργοποιείται ο κωδικός πελάτη και ο επενδυτής μπορεί να καταρτίσει συναλλαγές.¹⁹

Μπορεί να οριστεί πάνω από ένας Χειριστής Λογαριασμού από έναν επενδυτή. Σε αυτήν την περίπτωση συμπληρώνεται αίτηση Εξουσιοδότησης Χρήσης σε κάθε νέο Χειριστή από τον επενδυτή με τους κωδικούς αριθμούς της Μερίδας και του Λογαριασμού Αξιών του καθώς και τα προσωπικά του στοιχεία. Κάθε Χειριστής έχει πρόσβαση μόνο στις αξίες που χειρίζεται με εντολή του επενδυτή.²⁰

Τα προσωπικά στοιχεία που δίνει ο επενδυτής περιλαμβάνουν : στοιχεία ταυτότητας (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, αριθμός δελτίου ταυτότητας, έκδουσα αρχή, ημερομηνία έκδοσης, εθνικότητα), τα φορολογικά στοιχεία (Α.Φ.Μ. και Δ.Ο.Υ.), τα στοιχεία επικοινωνίας (διεύθυνση και τηλέφωνα επικοινωνίας) κ.α. Σε περίπτωση που κάποιο από αυτά τα στοιχεία τροποποιηθεί, ο επενδυτής πρέπει να το δηλώσει με υπεύθυνη δήλωση στο χειριστή από τον οποίο άνοιξε τη μερίδα στο Σ.Α.Τ. Ο τελευταίος διαβιβάζει τη δήλωση στο Κ.Α.Α, το οποίο τροποποιεί τα αντίστοιχα στοιχεία της μερίδας.

¹⁹ Γαβριλάκης, Ν. (2004). Χρηματιστήριο Αξιών και Παραγώγων. Σημειώσεις παραδόσεων. Α.Τ.Ε.Ι Κρήτης Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας Τμήμα Λογιστικής. Ηράκλειο. Διαθέσιμο στο <http://www.sdo.teicrete.gr/stock-exchange.pdf>

²⁰ Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε (ΕΧΑΕ), Άνοιγμα Μερίδας & Λογαριασμού Αξιών. Διαθέσιμο στο http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=698&Itemid=10273&lang=el

Πίνακας 1. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΎΛΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ²¹

ΥΛΙΚΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ	ΎΛΩΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ
Οι μετοχές κυκλοφορούσαν σε έντυπη μορφή (εγγραφές σε ένα μηχανογραφικό σύστημα)	Οι μετοχές κυκλοφορούν σε ηλεκτρονική μορφή
Η εκκαθάριση των συναλλαγών γινόταν με τη μεταφορά αποθετηρίων στο κτίριο της Α.Ε. Αποθετηρίων Τίτλων.	Η εκκαθάριση γίνεται από τα τερματικά των χειριστών τα οποία είναι συνδεδεμένα με το Σ.Α.Τ
Για τις αγοραζόμενες μετοχές τυπώνονταν νέα αποθετήρια (ονομαστικές μετοχές) με ταυτόχρονη καταστροφή των πωλούμενων, ή άλλαζαν χέρια παλιά αποθετήρια (ανώνυμες μετοχές).	Η αγορά και πώληση μετοχών συνίσταται στην ηλεκτρονική μεταφορά των μετοχών μεταξύ δύο λογαριασμών του ίδιου μηχανογραφικού συστήματος
Τα αποθετήρια φυλάσσονταν στα θησαυροφυλάκια ενός θεματοφύλακα.	Οι μετοχές «βρίσκονται» στη μερίδα του επενδυτή στο Σ.Α.Τ

²¹ Μπερνιδάκη, Α. (2011). Έννοια και Είδη Μετοχών Ανωνύμου Εταιρείας. (Πτυχιακή Εργασία, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας Τμήμα Λογιστικής, Ηράκλειο). Διαθέσιμο στο <http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2011/MpernidakiAnna/attached-document-1322814480-396287-2047/Mpernidaki2011.pdf>

4. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΑΥΛΕΣ

4.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΗΔΗ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ Χ.Α ΣΕ ΑΥΛΕΣ

Την ημερομηνία μετατροπής των μετοχών της Εκδότριας την ορίζει το Κ.Α.Α, η οποία είναι δεσμευτική για αυτήν. Μετά την ημερομηνία μετατροπής των μετοχών της Εκδότριας σε άυλους τίτλους, η μεταβίβαση τους είναι δυνατόν να γίνει από το Κ.Α.Α μόνο μέσω των καταχωρήσεων σε Λογαριασμούς που διατηρούνται σε αυτό. Η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί από την Εκδότρια είναι να καλέσει τους μετόχους της να καταθέσουν τους τίτλους και τα αποθετήρια έγγραφα τους, προκειμένου αυτά να μετατραπούν σε αυλή μορφή και να καταχωρηθούν στο Σ.Α.Τ. Η περίοδος εκείνη που πραγματοποιείται η κατάθεση των τίτλων ή των αποθετηρίων εγγράφων, πρέπει να αποφασιστεί και να ανακοινωθεί από την Εκδότρια και να είναι συμβατή με τις ημερομηνίες του προγράμματος μετατροπής που έχει καταρτίσει το Κ.Α.Α²².

Για να γίνει μετατροπή,θα πρέπει η Εκδότρια να προσκομίσει στο Κ.Α.Α. ένα αρχείο Μετατροπής το οποίο περιέχει δύο τύπους μαγνητικού αρχείου, ένα αρχείο μετοχών, οι μετοχές οι οποίες είναι ελεύθερες από ενέχυρο ή επικαρπία και ένα αρχείο μετοχών που έχει συσταθεί ενέχυρο ή επικαρπία²³.

²² Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

²³ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

4.2 ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΣΤΟ Σ.Α.Τ. ΜΕΤΟΧΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ ΠΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΟ Χ.Α.

Όταν οι μετοχές μίας εταιρίας εισάγονται για πρώτη φορά στο Χρηματιστήριο Αθηνών, οι διαδικασίες που ακολουθούνται από το Κ.Α.Α είναι η δημιουργία Μεριδας Εκδότριας σύμφωνα με σχετικά άρθρα του κανονισμού λειτουργίας του Σ.Α.Τ και η καταχώρηση του συνόλου των αξιών της εταιρείας αυτής, που πρόκειται να εισαχθούν για διαπραγμάτευση στο Χ.Α., στο Μεταβατικό Λογαριασμό της Μεριδας αυτής. Για τη μεταφορά των αξιών από το Μεταβατικό Λογαριασμό της Εκδότριας στους Λογαριασμούς των δικαιούχων, η Εκδότρια αποστέλλει στο Κ.Α.Α. Αρχείο Κατανομής Δικαιούχων. Η διαδικασία αυτή (μεταφορά αξιών) διενεργείται από το Κ.Α.Α δύο ημέρες πριν από την έναρξη διαπραγμάτευσης των αξιών αυτών στο Χ. Α. Σε αυτό το χρονικό διάστημα των δύο ημερών, οι Χειριστές μπορούν να λαμβάνουν πληροφορίες μέσω του Σ.Α.Τ για τη μεταφορά των αξιών αυτών . Μετά την έγκριση εισαγωγής των αξιών της Εκδότριας εταιρείας από το Διοικητικό Συμβούλιο του Χ.Α., καμία τροποποίηση των Αρχείων Κατανομής δεν επιτρέπεται, εκτός από κάποιες εξαιρέσεις που ορίζει ο Κανονισμός λειτουργίας του Σ.Α.Τ. Ειδικά για την Εκδότρια της οποίας οι αξίες εισάγονται προς διαπραγμάτευση στη Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά, η Εκδότρια αυτή αποστέλλει στο Κ.Α.Α. εκτός του Αρχείου Κατανομής Δικαιούχων και Αρχείο Κατανομής Δικαιούχων Δεσμευμένων.

Υπάρχει περίπτωση να μην εγκριθεί από το Χ.Α. η αίτηση εισαγωγής των μετοχών των υποψηφίων μετόχων, οι ως άνω καταχωρήσεις διαγράφονται.

4.3 ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ

Για κάθε εκδότρια υπάρχει ένα χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι άυλες αξίες της δεν έχουν μετατραπεί στο σύνολο τους. Το χρονικό διάστημα αυτό αρχίζει από την ημερομηνία μετατροπής και διαρκεί έως και 6 μήνες μετά. Η καταχώρηση των αποτελεσμάτων εταιρικών γεγονότων για το τμήμα των τίτλων που έχουν μετατραπεί σε άυλες αξίες, γίνεται ως εξής²⁴:

- Για τα εταιρικά γεγονότα που έχουν ως αποτέλεσμα την εισαγωγή νέων αξιών με μεταβολή του αριθμού των ήδη εισηγμένων, απαιτείται η αποστολή στο Κ.Α.Α. Αρχείου Κατανομής Δικαιούχων από την Εκδότρια σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία του Κανονισμού λειτουργίας του Σ.Α.Τ, ανεξαρτήτως εάν μεταβάλλονται ή όχι τα πρόσωπα των δικαιούχων.
- Εάν το θέμα αφορά δέσμευση αξιών, τότε εάν πρόκειται για ονομαστικές μετοχές, το Κ.Α.Α εκδίδει και θέτει στη διάθεση της Εκδότριας, δύο ηλεκτρονικά αρχεία, που περιέχουν τις πράξεις μεταβίβασης των μετοχών της. Παράλληλα εκδίδει βεβαίωση δέσμευσης για κάθε δικαιούχο, ενώ εάν πρόκειται για ανώνυμες μετοχές, το Κ.Α.Α εκδίδει μόνο βεβαίωση δέσμευσης για κάθε δικαιούχο.
- Όσον αφορά τα δικαιώματα προτίμησης και απόληψης μερίσματος, το Κ.Α.Α, εάν πρόκειται για ονομαστικές μετοχές, εκδίδει και θέτει στη διάθεση της Εκδότριας, αντί του Αρχείου Προσδιορισμού Δικαιούχων δύο ηλεκτρονικά αρχεία, που περιέχουν τις πράξεις μεταβίβασης των μετοχών της, ενώ για ανώνυμες μετοχές, το Κ.Α.Α ή οι Χειριστές εκδίδουν μόνο σχετική βεβαίωση²⁵.

²⁴ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

²⁵ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

5. ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ Σ.Α.Τ

5.1 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΤΟ Σ.Α.Τ

Στο Σ.Α.Τ δημιουργούνται Μερίδες Επενδυτή, Εκδότριας, Μέλους, Μερίδα Ειδικού Διαπραγματευτή και Ειδικού Διαπραγματευτή Παραγώγων. Τα στοιχεία που χρειάζονται για να δημιουργηθεί μια μερίδα Επενδυτή ανάλογα με το εάν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί (πίνακας 2). Στις δύο αυτές κατηγορίες επενδυτών υπάρχουν κάποια γενικά στοιχεία που πρέπει να καταχωρηθούν στο Σ.Α.Τ τα οποία είναι η πλήρης διεύθυνση του επενδυτή δηλαδή χώρα, πόλη, οδός αριθμός και Τ.Κ, ένας αριθμός τηλεφώνου, ένας αριθμός φαξ, το επάγγελμα, το e-mail και ένα πρόσωπο επικοινωνίας.

Πίνακας 2. Στοιχεία δημιουργίας μερίδας για φυσικά και νομικά πρόσωπα

Φυσικό πρόσωπο	Νομικό πρόσωπο
Το ονοματεπώνυμο και το πατρώνυμο ή το όνομα συζύγου	Η πλήρης επωνυμία του νομικού προσώπου
Το είδος και τα στοιχεία πιστοποιητικού αναγνώρισης (ενδεικτικά δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο, ημερομηνία εκδόσεως, εκδούσα αρχή.	Η έδρα
Ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ)	Ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)
Η αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.)	Η αρμόδια Δ.Ο.Υ
Η υπηκοότητα	Η εταιρική μορφή του νομικού προσώπου
Η ένδειξη «φυσικό πρόσωπο»	Η ένδειξη «νομικό πρόσωπο»
Η ημερομηνία γέννησης	Η εθνικότητα
Η χώρα φορολογικής κατοικίας	Η χώρα φορολογικής κατοικίας
	Ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου έναντι του Κ.Α.Α. («Υπεύθυνος»), για τις πράξεις που προσδιορίζει το Κ.Α.Α.
	Αριθμός και ημερομηνία καταχώρησης του νομικού προσώπου στα οικεία βιβλία δημοσιότητας

Αντίστοιχα, για τη Μερίδα της Εκδότριας τα στοιχεία που ζητούνται είναι στοιχεία αναγνώρισης όπως τα στοιχεία που αναφέρονται στον προηγούμενο Πίνακα 2 και επιπλέον²⁶:

A) Τα στοιχεία της εταιρείας:

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της εκδότριας εταιρείας
2. Ο οικονομικός κλάδος, που έχει μπει η εκδότρια εταιρεία
3. Κατηγορία αξίας

B) Στοιχεία εισηγμένης αξίας:

1. Ονομαστική τιμή της αξίας και συνολικός αριθμός των αξιών
2. Κωδικός διαπραγμάτευσης τους στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Γ) Στοιχεία για τα δικαιώματα επί των αξιών:

1. Υποκείμενη αξία
2. Ημερομηνία εισαγωγής του δικαιώματος στο Χρηματιστήριο Αθηνών
3. Ημερομηνία λήξης διαπραγμάτευσης του δικαιώματος
4. Ημερομηνία λήξης άσκησης του δικαιώματος
5. Κωδικός διαπραγμάτευσης τους Χρηματιστήριο Αθηνών
6. Αναλογία μετατροπής δικαιωμάτων προς αξίες

Στις προαναφερθέντες μερίδες τηρούνται λογαριασμοί μέσω των οποίων γίνεται η κίνηση αξιών. Στη Μερίδα Επενδυτή τηρείται Λογαριασμός Αξιών και ειδικός Λογαριασμός, ενώ εξαιρείται από τη διαδικασία η περίπτωση μη εμφανισθέντος μετόχου και τηρείται μόνο Ειδικός Λογαριασμός. Στη μερίδα Εκδότριας τηρούνται λογαριασμός αξιών, Ειδικός Λογαριασμός και Μεταβατικός Λογαριασμός²⁷. Στη Μερίδα Ειδικού Διαπραγματευτή Παραγώγων υπάρχει ο

²⁶ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άωλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

²⁷ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άωλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

Λογαριασμός Αξιών και ο Ειδικός Λογαριασμός . Στη Μερίδα Μέλους υπάρχει Λογαριασμός αξιών και Ειδικός Λογαριασμός, ενώ στη Μερίδα Ειδικού Διαπραγματευτή υπάρχουν Λογαριασμός Αξιών, Ειδικός Λογαριασμός Αξιών και Ειδικός Λογαριασμός.

Στον Ειδικό Λογαριασμό καταχωρούνται οι αξίες σε περιπτώσεις²⁸:

- Δήλωσης πρόθεσης μεταβίβασης ή σύστασης βάρους
- Εξωχρηματιστηριακής μεταβίβασης εν ζωή
- Μεταβίβασης αξιών με κληρονομική διαδοχή
- Σύστασης ενεχύρου ή επικαρπίας επί αξιών
- Μετατροπής αξιών αλλοδαπής Εκδότριας εταιρίας, στη μορφή, με την οποία αυτές διαπραγματεύονται σε αλλοδαπό Χρηματιστήριο Αξιών, στο οποίο οι αξίες της αλλοδαπής Εκδότριας εταιρίας έχουν προηγουμένως εισαχθεί.
- Διορθώσεις εσφαλμένων καταχωρήσεων
- Δεσμεύσεις αξιών εισηγμένων στη Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά (NEXA)
- Μεταφοράς αξιών μεταξύ μερίδων
- Δέσμευσης μετοχών Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων

Ένας λογαριασμός αξιών περικλείει έναν ή πιο πολλούς Λογαριασμούς Χειριστών. Επίσης κάθε Λογαριασμούς Χειριστή αφορά συγκεκριμένο Μέλος ή Θεματοφύλακα ο οποίος τον κινεί. Η Τράπεζα Χρηματικού Διακανονισμού που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κ.Α.Α τηρεί χρηματικούς λογαριασμούς κάθε χειριστή, που διακρίνονται σε Λογαριασμούς Χρηματικού Διακανονισμού επί μετοχών και Λογαριασμούς Χρηματικού Διακανονισμού επί Ομολόγων, οι οποίοι χρησιμεύουν στον διακανονισμό των εκκαθαρίσεων χρηματικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων κάθε Χειριστή.

²⁸ Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. (1996). Κεντρική Σελίδα. Διαθέσιμο στο <http://www.ase.gr/>

Τέλος στο Σ.Α.Τ υπάρχει ένας ακόμα Λογαριασμός Εκκαθάρισης Χειριστή, όπου απεικονίζεται το χρεωστικό και πιστωτικό υπόλοιπο του σε αξίες.²⁹

5.2 ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΤΟ Σ.Α.Τ

Η ενεργοποίηση της μερίδας του Επενδυτή και ο Λογαριασμός Αξιών γίνεται μετά από την καταχώριση των στοιχείων που προαναφέρονται από το χειριστή. Στη συνέχεια ενεργοποιούνται και οι Λογαριασμοί Χειριστή της μερίδας αυτής. Αντίθετα, ο Ειδικός Λογαριασμός ενεργοποιείται αυτόματα με την ενεργοποίηση της Μερίδας. Επιπλέον, η ενεργοποίηση των Μερίδων Εκδότριας, Μέλους και Ειδικού Διαπραγματευτή επιτυγχάνεται από το Κ.Α.Α μετά τη δημιουργία τους, ενώ οι Λογαριασμοί Χειριστή ενεργοποιούνται από τον Χειριστή.

Η απενεργοποίηση Μερίδων και Λογαριασμών επιτυγχάνεται μόνο από το Κ.Α.Α και μόνο υπό τον όρο ότι ο Λογαριασμός Αξιών και ο Ειδικός Λογαριασμός έχουν μηδενικό υπόλοιπο. Για να δοθεί εντολή για απενεργοποίηση θα πρέπει να γίνει αίτηση του Επενδυτή στο Κ.Α.Α, ενώ η διαδικασία γίνεται αυτόματα από το Κ.Α.Α στις εξής περιπτώσεις: α) Να παραμείνει ανενεργός ο Λογαριασμός Αξιών και ο Ειδικός Λογαριασμός ανενεργοί για μακρύ χρονικό διάστημα β) Θάνατος επενδυτή γ) σύμφωνα με το άρθρο 61 του κανονισμού λειτουργίας Συστήματος Άυλων Τίτλων.

Στην περίπτωση Μερίδας Ειδικού Διαπραγματευτή, η απενεργοποίηση γίνεται αυτόματα από το Κ.Α.Α μόνο όταν το Χ.Α δώσει εντολή στο Κ.Α.Α ότι το Μέλος έχει χάσει την ιδιότητα του ως Ειδικός Διαπραγματευτής και εφόσον ο Λογαριασμός Μερίδας έχει μηδενικό υπόλοιπο. Στην περίπτωση του λογαριασμού Χειριστή, απενεργοποίηση επιτυγχάνεται α) από το Χειριστή του Λογαριασμού, όταν έχει μηδενικό υπόλοιπο αξιών και ο Χειριστής έχει ενημερώσει τον επενδυτή έχοντας έρθει σε συμφωνία, β) από το Κ.Α.Α μετά από αίτηση του επενδυτή και γ) αυτόματα από το Κ.Α.Α όταν απενεργοποιηθεί η Μερίδα.

²⁹Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

5.3 ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού λειτουργίας συστήματος Άυλων Τίτλων, μεταβολές σε στοιχεία της Μεριδας του επενδυτή από το Κ.Α.Α γίνεται μόνο μετά από αίτημα του ίδιου. Εξαίρεση αποτελεί η μεταβολή των στοιχείων Μεριδας Εκδότριας όπου, εκτός από την αίτηση, πρέπει να υπάρχει και σχετική γνωστοποίηση για τη μεταβολή από το Χ.Α³⁰ στο Σ.Α.Τ.

5.4 ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Οποιαδήποτε καταχώρηση έχει γίνει στο Κ.Α.Α, η οποία αφορά άυλες αξίες, είναι απόρρητη. Γνωστοποίηση στοιχείων μπορεί να γίνει από το Κ.Α.Α μετά από αίτηση του δανειστή και περιλαμβάνει στοιχεία όπως, το είδος και τον εκδότη των αξιών που βρίσκονται καταχωρημένες στον Ειδικό Λογαριασμό, τους Χειριστές των λογαριασμών του επενδυτή στους οποίους βρίσκονται καταχωρημένες αξίες, καθώς και το είδος και τον εκδότη των αξιών αυτών³¹.

Πληροφόρηση για τις καταχωρήσεις και τις κινήσεις που γίνονται στους λογαριασμούς του επενδυτή μπορεί να γίνει από τον Χειριστή, όσον αφορά τις καταχωρήσεις και κινήσεις σε Λογαριασμό Χειριστή και από το Κ.Α.Α, όσον αφορά τις κινήσεις και καταχωρήσεις στον Ειδικό Λογαριασμό Αξιών ή στον Λογαριασμό Αξιών του. Ενημέρωση της Εκδότριας γίνεται βάση διατάξεων του νόμου και του Κανονισμού Λειτουργίας του Σ.Α.Τ . Επιπρόσθετα, το Κ.Α.Α είναι υποχρεωμένο μετά την ημερήσια εκκαθάριση να διαθέσει τις πράξεις μεταβίβασης των ονομαστικών μετοχών που έχουν γίνει επί των αξιών του.

³⁰ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

³¹ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

6. ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΟΥ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

6.1 ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ.Α.Α ΣΤΟ Σ.Α.Τ

Οι καταχωρήσεις στο Σ.Α.Τ που αφορούν την Εκδότρια αλλάζουν α) σε περίπτωση τροποποίησης του καταστατικού της Εκδότριας, β) σε περίπτωση αύξησης ή μείωσης του μετοχικού της κεφαλαίου, γ) σε περίπτωση σύγκλισης γενικής συνέλευσης, και δ) σε περίπτωση διανομής κερδών που γίνονται ,πάντα, με πρωτοβουλία της εταιρίας. Στις περιπτώσεις αυτές, το Κ.Α.Α πρέπει να κάνει τις αναγκαίες μεταβολές των στοιχείων στο Σ.Α.Τ .Οι μεταβολές αφορούν απλή ενημέρωση, τροποποίηση, συμπλήρωση ή άλλη αλλαγή των στοιχείων. Σε περίπτωση που δημιουργηθούν νέες αξίες ή δικαιώματα, το Κ.Α.Α πρέπει να προβεί και στις αλλαγές των υπολοίπων των Λογαριασμών, ενώ όταν πρόκειται για θέματα που αφορούν δέσμευση των αξιών, το Κ.Α.Α πρέπει να κάνει τις απαιτούμενες ενέργειες για τη δέσμευση τους³².

6.2 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Εάν κάποια από τα στοιχεία των Μερίδων και των Λογαριασμών μεταβληθούν μετά από εταιρικό γεγονός, τότε η Κ.Α.Α καταχωρεί τη μεταβολή των στοιχείων στο Σ.Α.Τ.

³² Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

6.3 ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Μετά από εταιρικά γεγονότα είναι δυνατό να δημιουργηθούν νέες αξίες ή δικαιώματα, που πρέπει να εισαχθούν στο Σ.Α.Τ.. Στην περίπτωση αυτή το Κ.Α.Α. μετά από ενημέρωση, καταχωρεί το σύνολο των καινούργιων αξιών στο Μεταβατικό Λογαριασμό της Εκδότριας και εκ των υστέρων στο λογαριασμό Αξιών του δικαιούχου. Η ακόλουθη διαδικασία μεταφοράς των αξιών εξαρτάται από το αν η εισαγωγή νέων αξιών επιφέρει ή δεν επιφέρει μεταβολή στον αριθμό των εισηγμένων αξιών στο Σ.Α.Τ. αξιών και των δικαιούχων.

6.4 ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΑΞΙΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 42 του κανονισμού λειτουργίας του Σ.Α.Τ, η διαδικασία της δέσμευσης αξιών ακολουθείται όταν συγκαλείται γενική συνέλευση ή άλλο γεγονός που απαιτεί δέσμευση. Αναλυτικότερα, ο δικαιούχος συμμετοχής στη γενική συνέλευση Εκδότριας, για να λάβει μέρος σε αυτή, θα πρέπει να ζητήσει δέσμευση των αξιών του. Η δέσμευση αξιών γίνεται από τον Χειριστή στον οποίο έχουν καταχωρηθεί οι αξίες και από το Κ.Α.Α για τις αξίες που έχουν καταβληθεί σε Ειδικό Λογαριασμό του δικαιούχου.

Στη συνέχεια, το Κ.Α.Α βεβαιώνει ότι έχουν ακολουθηθεί οι διαδικασίες δέσμευσης και ότι ο δικαιούχος μπορεί να λάβει μέρος στη συνέλευση. Ύστερα το Κ.Α.Α παρέχει μετά από σχετικό αίτημα της Εκδότριας δύο καταστάσεις. Στην πρώτη, αναφέρονται οι δικαιούχοι που έλαβαν μέρος στη γενική συνέλευση, η ημερομηνία δέσμευσης, ο αριθμός των αξιών που δεσμευτήκαν και στη δεύτερη, οι δικαιούχοι που έχουν αποδεσμεύσει τις αξίες τους³³. Κατ' εξαίρεση, στις ανώνυμες μετοχές των Εκδοτριών, η κατάσταση δεν περιέχει στοιχεία αναγνώρισης των δικαιούχων, αλλά κωδικοποιημένο τον Κωδικό Αριθμό Μεριδας Επενδυτή (Κ.Α.Μ.Ε) τους.

³³ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άωλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

Η αποδέσμευση των μετοχών διεξάγεται από την Κ.Α.Α την επομένη μέρα από αυτήν που έχει ορισθεί για την γενική συνέλευση είτε αυτή γίνει, είτε όχι. Αποδέσμευση μετοχών μπορεί να γίνει ,επίσης, και πριν από τη γενική Συνέλευση μόνο όταν ζητηθεί από τον δικαιούχο και μετά από σχετικό αίτημα στο χειριστή ή στην Κ.Α.Α.

6.5 ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΟΥ

Οποιαδήποτε ενέργεια που μπορεί να επηρεάζει τις καταχωρημένες αξίες ορίζεται ως πράξη του μετόχου. Πιο συγκεκριμένα, τέτοιες ενέργειες είναι: α) η άσκηση δικαιωμάτων μειοψηφίας , β) η πρόθεση εξωχρηματιστηριακής μεταβίβασης αξιών, γ) η εξωχρηματιστηριακή μεταβίβαση αξιών εν ζωή ή αιτία θανάτου, και δ) η σύσταση ενέχυρου ή επικαρπίας ή η κατάσχεση αξιών. Σε περίπτωση που πρόκειται να γίνουν ή έχουν γίνει οι προαναφερθείσες ενέργειες, το Κ.Α.Α είναι υποχρεωμένο να μετατρέψει τα στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί στο Σ.Α.Τ. Οι τύποι μετατροπών/μεταβολών εξαρτώνται από τον τύπο της πράξης, π.χ. σε απλή μεταβολή των καταχωρημένων στοιχείων, γίνεται από την Κ.Α.Α απλή ενημέρωση, σε μεταβίβαση ή σύσταση βάρους ή δέσμευση γίνεται μεταβολή των υπολοίπων των λογαριασμών και τέλος, σε περίπτωση που χρειάζεται δέσμευση αξιών γίνονται οι απαιτούμενες ενέργειες για δέσμευση³⁴.

7. ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

Οι ομολογίες είναι πιστοποιητικά χρέους με διάρκεια ζωής μεγαλύτερη από ένα έτος. Είναι τίτλοι που εκδίδονται από το κράτος ή από οργανισμούς και επιχειρήσεις και αποτελούν τμήμα ενιαίου δανείου ως μέσο δανεισμού από το κοινό³⁵. Οι ομολογίες θεωρούνται αξιόγραφα σταθερού εισοδήματος, διότι ο εκδότης του ομολογιακού δανείου ,που μπορεί να είναι είτε το Δημόσιο είτε οι ανώνυμες

³⁴ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί όλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

³⁵ Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. (1996). Κεντρική Σελίδα. Διαθέσιμο στο <http://www.ase.gr/>

εταιρίες, έχει υποχρέωση (νομική δέσμευση) να αποδίδει στο τέλος κάθε χρονικού διαστήματος ένα συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, το οποίο έχει οριστεί εξαρχής, για όλη τη διάρκεια ζωής του αξιόγραφου. Το συγκεκριμένο χρηματικό ποσό αναφέρεται στον τόκο της ομολογίας. Ο εκδότης των ομολογιών υποχρεούται να εξυπηρετήσει πρώτα τις νόμιμες απαιτήσεις των ομολογιούχων, όπως η καταβολή των τόκων και η επιστροφή του αρχικού κεφαλαίου κατά τη λήξη της ομολογίας. Αυτό πρέπει να γίνει ανεξάρτητα από το ύψος του κέρδους μίας επιχείρησης και μετά από τις απαιτήσεις των μετόχων.

Οι ομολογίες διακρίνονται σε ομολογίες σταθερής προσόδου και μεταβλητής προσόδου. Ομολογίες σταθερής προσόδου θεωρούνται εκείνες οι ομολογίες των οποίων το επιτόκιο προσδιορίζεται κατά την έκδοσή τους και παραμένει σταθερό για όλη τη διάρκεια ζωής τους.

Ομολογίες μεταβλητής προσόδου ή ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου θεωρούνται εκείνες οι ομολογίες για τις οποίες το επιτόκιο δεν παραμένει σταθερό διαχρονικά. Στην περίπτωση αυτή το επιτόκιο του πρώτου έτους είναι γνωστό κατά την έκδοση, τα δε επιτόκια των επομένων ετών καθορίζονται πριν την έναρξη κάθε τοκοφόρου περιόδου. Το επιτόκιο των επόμενων ετών είναι συνάρτηση του επιπέδου των επιτοκίων που θα επικρατήσουν στην αγορά τη χρονική στιγμή κατά την οποία καθορίζεται το επιτόκιο για την επόμενη τοκοφόρο περίοδο³⁶.

7.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΚΔΟΤΡΙΑΣ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

Στη μερίδα Εκδότριας ομολογιών καταχωρούνται τα στοιχεία που χρειάζονται για να εισαχθεί η Μερίδα της Εκδότριας Εταιρίας που έχουν προαναφερθεί, καθώς και ο συνολικός αριθμός ομολογιών, ο κωδικός διαπραγμάτευσης τους στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η αναλογία μετατροπής ομολογιών προς μετοχές εφόσον πρόκειται για μετατρέψιμες ομολογίες και το επιτόκιο των ομολογιών³⁷.

³⁶ Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. (1996). Κεντρική Σελίδα. Διαθέσιμο στο <http://www.ase.gr/>

³⁷ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άωλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

8. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Ε.Κ.Α.Α ΣΤΟ Σ.Α.Τ

8.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΡΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΩΝ ΑΓΟΡΩΝ (Ε.Κ.Α.Α)

Για να δημιουργηθεί Μερίδα Διαχειρίστριας Ε.Κ.Α.Α της οποίας οι άυλες αξίες έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή πρόκειται να εισαχθούν θα πρέπει πρώτα να έχει κοινοποιηθεί σχετικό ενημερωτικό δελτίο από αυτή προς το Χ.Α. Τα στοιχεία της μερίδας Διαχειρίστριας που πρέπει να καταχωρηθούν για να ανοίξει αυτού του είδους η Μερίδα, περιλαμβάνουν τα στοιχεία της διαχειρίστριας Μεριδίων Ε.Κ.Α.Α. και τα στοιχεία Μεριδίων Ε.Κ.Α.Α, όπως ο συνολικός αριθμός των Μεριδίων Ε.Κ.Α.Α, ο κωδικός διαπραγμάτευσης τους στην Ε.ΑΓ.Α.Κ, τα στοιχεία που αφορούν δικαιώματα επί των Μεριδίων Ε.Κ.Α.Α ,δηλαδή το υποκείμενο μερίδιο Ε.Κ.Α.Α, η ημερομηνία εισαγωγής του δικαιώματος στην Ε.ΑΓ.Α.Κ, η ημερομηνία λήξης διαπραγμάτευσης του δικαιώματος ,η ημερομηνία λήξης άσκησης του δικαιώματος, ο κωδικός διαπραγμάτευσης τους στην Ε.ΑΓ.Α.Κ και η αναλογία μετατροπής δικαιωμάτων προς Μερίδια Ε.Κ.Α.Α³⁸.

8.2 ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ, ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΡΙΔΙΟΥΧΟΥ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Ε.Κ.Α.Α. ΣΤΑ ΜΕΡΙΔΙΑ Ε. Κ.Α.Α.

Μία επιπλέον οργανωμένη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών είναι και η Ελληνική Αγορά Αναδυόμενων Κεφαλαιαγορών (Ε.ΑΓ.Α.Κ) . Η Ε.ΑΓ.Α.Κ βρίσκεται μεταξύ της Κύριας, της Παράλληλης και της Νέας Χρηματιστηριακής Αγοράς.

Οι τίτλοι της Ε.ΑΓ.Α.Κ υπόκεινται σε διαπραγμάτευση μόνο μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Χρηματιστηρίου. Οι τίτλοι αυτοί είναι: α) τα Ελληνικά Πιστοποιητικά (ΕΛ.ΠΙΣ), β) τα Μερίδια Ελληνικών Κεφαλαίων Αναδυόμενων

³⁸ *Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004* (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

Κεφαλαιαγορών (Ε.Κ.Α.Α) και γ) οι Μετοχές Εταιριών Διαχείρισης Χαρτοφυλακίων Αναδυόμενων Αγορών (Ε.Χ.Α.Α). Οι τίτλοι αυτοί είναι άυλοι και η εκκαθάρισή τους γίνεται από την Ε.Χ.Α.Ε μέσω του Σ.Α.Τ.

Οι τίτλοι που εισάγονται στην Ε.ΑΓ.Α.Κ έχουν σχέση με αναδυόμενες αγορές. Πιο αναλυτικά, οι τίτλοι της Ε.ΑΓ.Α.Κ ή εκδίδονται από εταιρίες που έχουν ως έδρα μία αναδυόμενη αγορά (ΕΛ.ΠΙΣ) ή από εταιρίες που επενδύουν το ενεργητικό τους κυρίως σε αναδυόμενες αγορές (Μερίδια Ε.Κ.Α.Α, Μετοχές Ε.Χ.Α.Α)³⁹.

8.3 ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΕΛ.ΠΙΣ ΣΤΟ Σ.Α.Τ

Τα ΕΛ.ΠΙΣ, είναι διαπραγματεύσιμες κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν μετοχές (τίτλοι παραστατικοί μετοχών), οι οποίες έχουν εκδοθεί από αλλοδαπή εταιρία (παριστάμενες μετοχές) και θεωρούνται ισοδύναμες με τις κινητές αξίες που είναι εισηγμένες στο Χ.Α. Αναλυτικότερα, το ΕΛ.ΠΙΣ είναι το σύνολο των ενοχικών δικαιωμάτων που προκύπτουν υπέρ του δικαιούχου του ΕΛ.ΠΙΣ, από τη σύμβαση του ελληνικού πιστοποιητικού. Σε μια σύμβαση ΕΛ.ΠΙΣ, ο εκδότης του πιστοποιητικού είναι κύριος μέτοχων αλλοδαπής εταιρίας και υποχρεούται να διαχειρίζεται τις μετοχές στο όνομά του για λογαριασμό του δικαιούχου. Ο τελευταίος πληρώνει αντάλλαγμα μετά από συμφωνία. Οι παριστάμενες μετοχές της αλλοδαπής εταιρίας μπορούν να είναι εισηγμένες ή όχι σε κάποιο χρηματιστήριο ή άλλη οργανωμένη αγορά του εξωτερικού⁴⁰. Σε περίπτωση που εισαχθούν στο Χ.Α, η σύμβαση ελληνικού πιστοποιητικού λύνεται και ο εκδότης είναι υποχρεωμένος να μεταβιβάσει την κυριότητα των μετοχών στο δικαιούχο. Οι δικαιούχοι ΕΛ.ΠΙΣ κάτοικοι Ελλάδος απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος και κεφαλαίου για κάθε έσοδο από ΕΛ.ΠΙΣ, εκτός από τα έσοδα που προκύπτουν από τόκους και μερίσματα. Από την άλλη μεριά, οι κάτοικοι εξωτερικού που είναι δικαιούχοι ΕΛ.ΠΙΣ, απαλλάσσονται από κάθε φόρο και παρακράτηση. Επίσης, δεν επιβάλλεται στις χρηματιστηριακές

³⁹ Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε (ΕΧΑΕ), Υποστήριξη Κεφαλαιοαγοράς. Διαθέσιμο στο http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=680&Itemid=10225

⁴⁰ Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε (ΕΧΑΕ), Υποστήριξη Κεφαλαιοαγοράς. Διαθέσιμο στο http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=680&Itemid=10225

συναλλαγές επί ΕΛ.ΠΙΣ ο φόρος του 1,5% που εφαρμόζεται για τη μεταβίβαση των μετοχών⁴¹.

8.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΚΔΟΤΡΙΑΣ ΕΛ.ΠΙΣ

Στη Μερίδα Εκδότριας ΕΛ.ΠΙΣ καταχωρούνται τα στοιχεία που αφορούν στην Εκδότρια ΕΛ.ΠΙΣ και τα στοιχεία ΕΛ.ΠΙΣ, όπως ο συνολικός αριθμός των ΕΛ.ΠΙΣ, ο κωδικός διαπραγμάτευσης τους στην Ε.ΑΓ.Α.Κ και τα στοιχεία που αφορούν δικαιώματα που προκύπτουν από τα ΕΛ.ΠΙΣ, λόγω εταιρικών γεγονότων της Εκδότριας των Παριστάμενων Μετοχών, δηλαδή το υποκείμενο ΕΛ.ΠΙΣ και η ημερομηνία αποκοπής του δικαιώματος.

8.5 ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ, ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΛ.ΠΙΣ. ΣΤΑ ΕΛ.ΠΙΣ.

Στην περίπτωση των ΕΛ.ΠΙΣ που εισάγονται προς διαπραγμάτευση στην Ε.ΑΓ.Α.Κ εφαρμόζονται οι κανονισμοί που ισχύουν γενικά για την Εκδότρια, αλλά όπου αναφέρεται ο όρος «επενδυτής» ή «μέτοχος» νοείται ο Δικαιούχος ΕΛ.ΠΙΣ και όπου αναφέρονται οι όροι «αξίες» ή «μετοχές» νοούνται τα ΕΛ.ΠΙΣ. Όσον αφορά τη μεταφορά ΕΛ.ΠΙΣ, μεταξύ λογαριασμών, επιτρέπεται στις περιπτώσεις που: α) θα εκκαθαριστούν χρηματιστηριακές συναλλαγές, β) θα ενοποιηθούν μερίδες λόγω εξωχρηματιστηριακής μεταβίβασης εν ζωή, κληρονομικής διαδοχής, λόγω εκποίησης αξιών εξ' αιτίας αναγκαστικής εκτέλεσης εταιρικών γεγονότων, λόγω εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί των Παραγώγων (ΕΤ.Ε.Σ.Ε.Π) και των αντισυμβαλλομένων της στην Αγορά Παραγώγων του Χ.Α που απορρέουν από την εκκαθάριση παραγώγων προϊόντων, λόγω διόρθωσης

⁴¹ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

Το χαρτοφυλάκιο Ασφαλείας χαρακτηρίζεται από στοιχεία τα οποία περιλαμβάνουν: α) τις μετοχές που έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή είναι υπό διαπραγμάτευση σε αγορά κάποιου άλλου κράτους που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής ένωσης, β) τις μετοχές που δεν είναι υπό επιτήρηση, αναστολή ή περαιτέρω περιορισμό τους για να διαπραγματευτούν, γ) τις μετοχές που έχει περάσει χρονικό διάστημα τριών ημερών από τότε που άρχισαν να διαπραγματεύονται και δ) τις άυλες κινητές αξίες που έχει εκδώσει το Ελληνικό Δημόσιο και αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων ή άλλες κινητές αξίες που εκδίδονται από κράτος – Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης^{46,47}.

π . . π
 π , π π 48 .

⁴⁶ ΑΤΕΧρηματιστηριακή, Αγορά Μετοχών με πίστωση (Margin account). Διαθέσιμο στο <http://www.at securities.gr/el-gr/Document.aspx?ElementID=d307dfa8-9822-4fcb-8375-7c60b055f64e>

⁴⁷ Attica Bank, Ερωτηματολόγιο. Διαθέσιμο στο http://www.atticabank.gr/media/margin_account/margin_account.pdf

⁴⁸ Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004 (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>

10. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπερασματικά, η αποϋλοποίηση των μετοχών αποτελεί μια πολύπλοκη διαδικασία μηχανογράφησης των μετοχών που όμως παρέχει πολλά πλεονεκτήματα σε σύγκριση με το παλαιό σύστημα που εφαρμοζόταν⁴⁹.

Αρχικά, έχουν απλοποιηθεί οι διαδικασίες που εκκαθαρίζονται οι μετοχές, διότι το σύστημα εκκαθάρισης πλέον είναι αυτοματοποιημένο, σε θέματα μεταφοράς μεγάλης ποσότητας αποθετηρίων τίτλων, έκδοσης νέων τίτλων και αντικατάστασης φθαρμένων αποθετηρίων.

Δεύτερον, η διαδικασία χαρακτηρίζεται από αυξημένη ασφάλεια διότι δεν είναι απαραίτητο να μεταφέρονται αποθετήρια και επίσης δεν υπάρχει περίπτωση απώλειάς τους. Επιπλέον, ο επενδυτής δεν έχει πλέον κίνδυνο να κλαπούν ή να καταστραφούν τα αποθετήρια του, διότι με την εφαρμογή του Συστήματος Άυλων Τίτλων οι μετοχές του έχουν καταγραφεί μηχανογραφικά σε σύστημα υπολογιστών το οποίο είναι πολύ δύσκολο να παραβιαστεί.

Τρίτον, υπάρχει αυτοματοποίηση εταιρικών πράξεων και συνεπώς κάθε επενδυτής μπορεί σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα να ελέγξει μέσω του Σ.Α.Τ τις μετοχές του.

Τέταρτον, το Σ.Α.Τ χαρακτηρίζεται από ευελιξία και δίνει τη δυνατότητα να εφαρμοστούν αποτελεσματικά νέες υπηρεσίες.

Τέλος, μέσω της δημιουργίας του χαρτοφυλακίου για κάθε επενδυτή, ο τελευταίος μπορεί ανά πάσα στιγμή να ελέγξει το χαρτοφυλάκιο του.

⁴⁹ Μπερνιδάκη, Α. (2011). Έννοια και Είδη Μετοχών Ανωνύμου Εταιρείας. (Πτυχιακή Εργασία, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας Τμήμα Λογιστικής, Ηράκλειο). Διαθέσιμο στο <http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2011/MpernidakiAnna/attached-document-1322814480-396287-2047/Mpernidaki2011.pdf>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ). (2012) Κεφαλαιαγορά και Χρηματιστήριο. (Powerpoint slides) Διαθέσιμο στο http://users.auth.gr/gpapahr/courses/stuff_finance/slides/001_primary%20%20secondary.pdf.
- ΑΤΕΧρηματιστηριακή, Αγορά Μετοχών με πίστωση (Margin account). Διαθέσιμο στο <http://www.at securities.gr/el-gr/Document.aspx?ElementID=d307dfa8-9822-4fcb-8375-7c60b055f64e>
- Attica Bank, Ερωτηματολόγιο. Διαθέσιμο στο http://www.atticabank.gr/media/margin_account/margin_account.pdf
- Γαβριλάκης, Ν. (2004). Χρηματιστήριο Αξιών και Παραγώγων. Σημειώσεις παραδόσεων. Α.Τ.Ε.Ι Κρήτης Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας Τμήμα Λογιστικής, Ηράκλειο. Διαθέσιμο στο <http://www.sdo.teicrete.gr/stock-exchange.pdf>
- Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε (ΕΧΑΕ), Άνοιγμα Μεριδάς & Λογαριασμού Αξιών. Διαθέσιμο στο http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=698&Itemid=10273&lang=el
- Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε (ΕΧΑΕ), Ιστορικά Στοιχεία. Διαθέσιμο στο http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=57&Itemid=10168
- Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε (ΕΧΑΕ), Υποστήριξη Κεφαλαιαγοράς. Διαθέσιμο στο http://www.helex.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=680&Itemid=10225
- Ευρετήριο Οικονομικών Όρων. Αγορές Κεφαλαίου (capital markets). Διαθέσιμο στο <http://www.euretirio.com/2010/06/agores-kefalaiou.html>
- Θανάσκος, Κ. (2009). Ο Μηχανισμός της Τιτλοποίησης των Απαιτήσεων στο Τραπεζικό Σύστημα και ο Ρόλος των Οίκων Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας: Εμπειρίες από την κρίση του 2007-8. (Μεταπτυχιακή Εργασία, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα). Διαθέσιμο στο http://www.greekecon.gr/ergasies/Diplwmatiki_Thanaskos.pdf
- *Κωδικοποιημένος κανονισμός εκκαθάρισης και διακανονισμού χρηματιστηριακών συναλλαγών επί άυλων αξιών 2004* (ΑΠΟΦ. 3/304/10.6.2004 ΦΕΚ 901/Β/16.6.2004) Διαθέσιμο στο <http://www.scribd.com/doc/20905682/%CE%9A%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%91%CE%A4-25-06-2009-Gr>
- Μπερνιδάκη, Α. (2011). Έννοια και Είδη Μετοχών Ανωνύμου Εταιρείας. (Πτυχιακή Εργασία, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας Τμήμα Λογιστικής, Ηράκλειο). Διαθέσιμο στο <http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/log/2011/MpernidakiAnna/attached-document-1322814480-396287-2047/Mpernidaki2011.pdf>
- Taxexperts (2011). Διαθέσιμο στο <http://www.taxexperts.gr/>

- Τράπεζα της Ελλάδος. (2010). Κανονισμός Λειτουργίας Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών Επι Τίτλων με Λογιστική Μορφή (Άυλοι Τίτλοι). Διαθέσιμο στο http://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/System_RegulationEL.pdf
- Υπουργείο Οικονομικών και Τράπεζα της Ελλάδος.(2009). Κανονισμός Λειτουργίας των Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς. Διαθέσιμο στο http://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/Regulation_Primary_Dealers.pdf
- Φραντζής, Ν. (1998). Πώς θα αποκτήσετε άυλες μετοχές;Τι πρέπει να προσέξουν και ποιες ενέργειες πρέπει να κάνουν οι μέτοχοι για να αποϋλοποιήσουν τους τίτλους τους. Διαθέσιμο στο <http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=96994>
- Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. (1996). Κεντρική Σελίδα. Διαθέσιμο στο <http://www.ase.gr/>
- Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Πορφυρής, Ν.,Πέτσας, Κ. Οι αγορές Χρήματος, κεφαλαίου και παραγώγων προϊόντων και οι επενδύσεις. Διαθέσιμο στο http://www.adex.ase.gr/ADEXDownload/news/publications/gr/Ecomical_anal_isis.pdf
- Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. (1996). Τι είναι το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών; Διαθέσιμο στο <http://www.ase.gr/content/gr/helpdesk/question.asp?64>
- Χριστοδούλου, Κ. (2004). Άυλοι ομολογιακοί τίτλοι (επόψεις ουσιαστικού και δικονομικού αστικού δικαίου). Διαθέσιμο στο <http://www.kostasbeys.gr/articles.php?s=5&mid=1479&mnu=3&id=19912>